C/2026/3933

1.9.2026.

PREPORUKA VIJEĆA

od 10. srpnja 2026.

o ekonomskoj, socijalnoj, strukturnoj i proračunskoj politici te politici zapošljavanja Austrije

(C/2026/3933)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 ([1]), a posebno njezin članak 3. stavak 3.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

(1) U Uredbi (EU) 2024/1263 navode se ciljevi okvira gospodarskog upravljanja, čija je svrha promicanje dobrih i održivih javnih financija, održivog i uključivog rasta i otpornosti putem reformi i ulaganja te sprečavanje prekomjernih državnih deficita. Uredbom je propisano da Vijeće i Komisija provode multilateralni nadzor u kontekstu europskog semestra u skladu s ciljevima i zahtjevima utvrđenima u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Europski semestar uključuje i sastavljanje preporuka za pojedine zemlje te nadzor provedbe tih preporuka.

(2) Komisija je 25. studenoga 2025. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2026., u kojem Austrija nije utvrđena kao jedna od država članica za koju je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja, Preporuku za preporuku Vijeća o ljudskom kapitalu u Europskoj uniji te Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2026., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načela europskog stupa socijalnih prava. Vijeće je 21. travnja 2026. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja ([2]), a 9. ožujka 2026. Zajedničko izvješće o zapošljavanju i Preporuku o ljudskom kapitalu.

(3) Komisija je 29. siječnja 2025. objavila Kompas konkurentnosti, strateški okvir čiji je cilj potaknuti globalnu konkurentnost Unije u sljedećih pet godina. U njemu je utvrđeno da su tri imperativa preobrazbe – inovacije, dekarbonizacija i konkurentnost te sigurnost – ključni stupovi održivog gospodarskog rasta. Otkako je objavljen, Kompas konkurentnosti služi kao temelj za rad u sklopu europskog semestra, čime se osigurava usklađenost ekonomskih politika država članica EU-a sa strateškim ciljevima EU-a i omogućuje ujednačen pristup gospodarskom upravljanju, što potiče održiv rast, inovacije i otpornost u cijeloj Uniji.

([1]) Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) SL C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(4) Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika nastavlja se u 2026. razvijati usporedno sa završnom fazom provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost ([3]). Planovi za oporavak i otpornost, uz financiranje u okviru kohezijske politike, odigrali su ključnu ulogu u ostvarenju prioriteta politika u okviru europskog semestra jer se u tim planovima moralo djelotvorno poraditi na svim ili na znatnom dijelu izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedine zemlje izdanima u nedavnim ciklusima, i te su se preporuke morale uzeti u obzir u programima financiranima u okviru europske kohezijske politike. Kako se Mehanizam za oporavak i otpornost bliži kraju, i dalje je ključno nastaviti s reformama i ulaganjima koji primaju potporu i provode se u okviru tog mehanizma te ih nadograđivati, posebno one koji doprinose svladavanju izazova utvrđenih u preporukama za pojedine zemlje.

(5) Komisija je 3. lipnja 2026. objavila Izvješće za Austriju za 2026. U njemu je ocijenjen napredak Austrije u smislu preporuka koje su joj upućene 2025. i analizirana je provedba plana za oporavak i otpornost Austrije. Na temelju te analize u navedenom su izvješću utvrđeni najhitniji izazovi s kojima se Austrija suočava. Ocijenjen je i napredak Austrije u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva Unije u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina te smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti, kao i napredak u ostvarenju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda.

(6) Vijeće je 8. srpnja 2025. na temelju ocjene i preporuke Komisije donijelo Preporuku o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Austrije ([4]). Plan se odnosi na razdoblje od 2025. do 2029. i sedmogodišnju fiskalnu prilagodbu. Vijeće je preporučilo sljedeće maksimalne stope rasta neto rashoda: 2,6 % u 2025., 2,2 % u 2026., 2,2 % u 2027., 2,0 u 2028. i 2,3 % u 2029., što odgovara maksimalnim kumulativnim stopama rasta, izračunanima u odnosu na baznu godinu 2024., od 2,6 % u 2025., 4,8 % u 2026., 7,2 % u 2027., 9,4 % u 2028. i 11,9 % u 2029. Te maksimalne stope rasta neto rashoda za razdoblje 2025. – 2028. podudaraju se s korektivnim kretanjem koje je Vijeće preporučilo 8. srpnja 2025. na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita ([5]). Na temelju Komisijine ocjene djelotvornih mjera od 3. lipnja 2026. ([6]), postupak u slučaju prekomjernog deficita za Austriju je u mirovanju.

(7) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i njegove posljedice egzistencijalna su prijetnja Europskoj uniji. Komisija je pozvala države članice da koordinirano zatraže aktivaciju nacionalne klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu radi potpore nastojanjima EU-a da se postigne brzo i znatno povećanje potrošnje za obranu ([7]), a Europsko vijeće taj je prijedlog pozdravilo 6. ožujka 2025. Na zahtjev Austrije Vijeće je 17. veljače 2026. na preporuku Komisije donijelo preporuku kojom se Austriji dopušta odstupanje od preporučenih maksimalnih stopa rasta neto rashoda ([8]). Razdoblje aktivacije nacionalne klauzule o odstupanju (2025. – 2028.) Austriji omogućuje da ponovno odredi prioritete državnih rashoda ili poveća državne prihode tako da trajno povećanje rashoda za obranu ne ugrozi fiskalnu održivost u srednjoročnom razdoblju.

([3]) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Preporuka Vijeća od 8. srpnja 2025. o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Austrije (SL C, C/2025/3958, 20.8.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3958/oj).

([5]) Preporuka Vijeća s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Austriji, donesena 8. srpnja 2025. Svi dokumenti koji se odnose na postupak u slučaju prekomjernog deficita za Austriju dostupni su na sljedećoj poveznici: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Austria_en.

([6]) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci naslovljena „Europski semestar 2026. – Proljetni paket", COM(2026) 200 final.

([7]) Komunikacija Komisije o financiranju povećanih rashoda za obranu u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, Bruxelles, 19.3.2025., C (2025) 2000 final.

([8]) Preporuka Vijeća od 17. veljače 2026. kojom se Austriji dopušta odstupanje od maksimalnih stopa rasta neto rashoda kako ih je utvrdilo Vijeće na temelju Uredbe (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne klauzule o odstupanju) (SL C, C/2026/1158, 4.3.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1158/oj).

(8) Austrija je 29. travnja 2026. dostavila svoje godišnje izvješće o napretku za 2026. ([9]) u kojem izvješćuje o poštovanju preporučenih maksimalnih stopa rasta neto rashoda, provedbi reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe te provedbi reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u preporukama koje su joj upućene u okviru europskog semestra. U godišnjem izvješću o napretku uzeto je u obzir i polugodišnje izvješće Austrije o napretku postignutom u provedbi njezina plana za oporavak i otpornost u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2021/241. Izvješće o mjerama poduzetima u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita uključeno je u godišnje izvješće o napretku.

(9) Rast realnog BDP-a u 2025. iznosio je 0,6 %, a inflacija mjerena HIPC-om 3,6 %. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će se realni BDP povećati za 0,6 % u 2026. i za 0,9 % u 2027., a inflacija mjerena HIPC-om iznositi 3,0 % u 2026. i 2,5 % u 2027.

(10) Prema podacima Eurostata ([10]) deficit opće države u Austriji se s 4,6 % BDP-a u 2024. smanjio na 4,2 % BDP-a u 2025. Smanjenje deficita u 2025. uglavnom je posljedica provedbe konsolidacijskog paketa. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se deficit od 4,1 % BDP-a u 2026. i 2027.

(11) Prema Komisijinim procjenama smjer fiskalne politike ([11]), koji uključuje rashode financirane na nacionalnoj razini i na razini EU-a, bio je u 2025. kontrakcijski, za 1,1 % BDP-a. Predviđa se da će u 2026. i 2027. biti kontrakcijski, za 0,4 % svake godine.

(12) Prema podacima Eurostata ([12]) dug opće države u Austriji se s 80,0 % BDP-a krajem 2024. povećao na 81,5 % BDP-a krajem 2025. Povećanje udjela duga u 2025. uglavnom je rezultat fiskalnog deficita, skromnog rasta BDP-a i kreditom financiranih ulaganja nekih izvanproračunskih jedinica u sektoru središnje države u infrastrukturne projekte. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se povećanje udjela duga u BDP-u na 83,4 % do kraja 2026. i daljnje povećanje na 84,9 % do kraja 2027.

(13) Prema podacima Eurostata ([13]) ukupni rashodi opće države za obranu u Austriji iznosili su 0,7 % BDP-a u 2025., što odgovara povećanju od 0,1 postotni bod u odnosu na referentnu godinu 2021. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će u 2026. iznositi 0,9 % BDP-a, što odgovara povećanju od 0,3 postotna boda BDP-a u odnosu na 2021.

(14) Unija se nastavlja suočavati s rizicima od poremećaja u opskrbi energijom i povećane nestabilnosti cijena, a stanje dodatno pogoršavaju geopolitičke napetosti koje utječu na globalna tržišta nafte i plina. Iskustvo stečeno tijekom energetske krize 2022. i 2023. pokazalo je da opsežne, neciljane mjere podrazumijevaju velike fiskalne troškove i da su društveno i gospodarski neučinkovite. Od izbijanja rata na Bliskom istoku u veljači 2026. Austrija je donijela mjeru fiskalne politike za ublažavanje posljedica visokih cijena energije na kućanstva i poduzeća ([14]), konkretno neciljano smanjenje trošarina (koje uključuju regulatorna ograničenja na marže) na benzin i dizelsko gorivo u travnju i svibnju 2026. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će fiskalni trošak te mjere u 2026. iznositi manje od 0,1 % BDP-a, također i ako se ta mjera produlji do kraja godine.

(15) Na temelju Komisijinih izračuna neto rashodi u Austriji povećali su se za 2,0 % u 2025. Rast neto rashoda u 2025. niži je od preporučene maksimalne stope rasta.

([9]) Godišnja izvješća o napretku za 2026. dostupna su na sljedećoj poveznici: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Eurostat – Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.4.2026.

([11]) Smjer fiskalne politike definira se kao godišnja promjena odnosnog stanja proračuna opće države. Cilj mu je procijeniti ekonomski impuls koji proizlazi iz fiskalnih politika, onih koje financira država i onih koje se financiraju iz proračuna EU-a. Smjer fiskalne politike mjeri se kao razlika između (i) srednjoročnog potencijalnog rasta i (ii) promjene primarnih rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda te uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratnim sredstvima) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima iz drugih fondova Unije.

([12]) Eurostat – Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.5.2026.

([13]) Eurostat, državni rashodi prema klasifikaciji funkcija države (COFOG).

([14]) Uzeto je u obzir stanje na datum zaključenja Komisijine proljetne prognoze 2026. (4. svibnja 2026.).

(16) Na temelju Komisijinih izračuna predviđa se da će se neto rashodi u Austriji povećati za 2,1 % u 2026. i kumulativno za 4,1 % u 2025. i 2026. Predviđeni rast neto rashoda u 2026. niži je od preporučene maksimalne stope rasta. Razmatraju li se 2025. i 2026. zajedno, predviđena kumulativna stopa rasta neto rashoda također je niža od preporučene maksimalne stope rasta.

(17) U preporuci kojom se potvrđuje srednjoročni plan Austrije utvrđene su reforme i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe i rokovi njihove provedbe. Uzimajući u obzir informacije koje je Austrija dostavila u svojem godišnjem izvješću o napretku, Komisija smatra da su ključni koraci tih reformi i ulaganja, koji su trebali biti dovršeni do 30. travnja 2026., uglavnom provedeni prema planu. Komisija smatra da je Austrija općenito ispunila svoje obveze na zadovoljavajući način ([15]).

(18) Starenje stanovništva velik je izazov za fiskalnu održivost mirovinskog sustava. Javni rashodi za mirovine među najvišima su u Uniji i 2025. su iznosili 14,5 % BDP-a, što odražava i nisku stvarnu dob za umirovljenje. Unatoč nedavnim i prošlim mjerama, uključujući stroža pravila prihvatljivosti za programe prijevremenog umirovljenja od 2026. i izjednačavanju dobi za umirovljenje muškaraca i žena do 2033., predviđa se da će stvarna i zakonska dob za umirovljenje ostati niske u usporedbi s drugim državama članicama. Predviđa se da će prijenosi iz saveznog proračuna u mirovinski sustav i dalje biti znatni. S druge strane, dopunski mirovinski programi i dalje su nedovoljno razvijeni, s niskom pokrivenošću i ograničenim financijskim opsegom.

(19) Osim demografskog starenja, rascjepkanost i troškovna neučinkovitost doprinose visokim razinama rashoda za zdravstvenu i dugotrajnu skrb, što opterećuje javne financije. Potrošnja je i dalje usmjerena na bolničku skrb, a slabo pridržavanje ciljnih vrijednosti rashoda i dalje ugrožava proračunski nadzor. Reformama, uključujući uspostavu fonda za reformu zdravstvene skrbi 2026., nastoje se ojačati primarna skrb i digitalizacija, ali je njihov učinak ograničen zbog nedovoljne regulatorne potpore, npr. slabe koordinacije tijeka liječenja pacijenata. Digitalizacija zdravstvenog sustava i dalje je nepotpuna, što ograničava povećanje učinkovitosti. Unatoč relativno visokim rashodima za prevenciju bolesti, ima prostora za povećanje napora u upravljanju čimbenicima rizika u ponašanju i sprečavanju nezaraznih bolesti. U području dugotrajne skrbi i dalje postoje nedostaci u upravljanju, uključujući nepostojanje obvezujućih ciljnih vrijednosti rashoda i ograničenu integraciju sa zdravstvenim uslugama. Relativno visok udio rezidencijalne skrbi i regionalne razlike u pružanju skrbi upućuju na to da ima prostora za poboljšanje troškovne učinkovitosti i osiguravanje ujednačenije kvalitete skrbi.

(20) Fiskalni okvir Austrije obilježen je složenim sustavom međuvladinih transfera između saveznih i regionalnih vlasti, čime se ograničava učinkovita javna potrošnja. Zbog niske razine porezne autonomije savezne se države u velikoj mjeri oslanjaju na zajedničke, a ne na vlastite prihode – tek je mali udio u ukupnim javnim prihodima u 2025. bio iz podnacionalnih izvora. Istodobno, financiranje osnovnih usluga kao što su zdravstvo, skrb za djecu i javni prijevoz djelomično ovisi o rashodima saveznih država i općina. Austrija je u travnju 2026. revidirala svoj Pakt o stabilnosti iz 2025. s retroaktivnim učinkom od 1. siječnja 2024. kako bi utvrdila ciljeve u pogledu duga i deficita za savezne, regionalne i lokalne vlasti te uvela zahtjeve za mjesečno izvješćivanje na regionalnoj razini, ali su konkretne promjene u raspodjeli rashoda i mehanizmima odgovornosti bile skromne. Pakt se u velikoj mjeri temelji na postojećem stanju i ne mijenja iz temelja složenu raspodjelu nadležnosti među razinama vlasti. Osim toga, trenutačna međuopćinska suradnja nije ujednačena. Povezivanjem općinskih podataka u interoperabilnu platformu za razmjenu podataka i promicanjem partnerstava za višenamjenske usluge („Mehrzweckverbände”) na funkcionalnoj razini mogli bi se povećati učinkovitost, kvaliteta usluga i uštede troškova.

(21) Struktura poreza i dalje se u velikoj mjeri oslanja na dohodak od rada i potrošnju. Austrija je 2025. imala udio poreza u BDP-u koji je peti po veličini u EU-u, sa znatnim prosječnim poreznim klinom na rad ([16]). Od 2023. razredi poreza na dohodak indeksirani su zbog inflacije, čime je spriječeno daljnje povećanje poreznog klina zbog prelaska plaća u viši porezni razred. Međutim, još treba poraditi na nekoliko dugotrajnih strukturnih izazova u strukturi poreza. Bolje iskorištavanje poreza koji su povoljniji za rast i zapošljavanje moglo bi pomoći u stvaranju potrebnog proračunskog prostora i poboljšati sveukupnu poreznu strukturu.

([15]) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci naslovljena „Europski semestar 2026. – Proljetni paket”, COM(2026) 200 final.

([16]) OECD (2026.), Oporezivanje plaća 2026.

(22) Sustavno, smisleno i pravodobno uključivanje lokalnih i regionalnih tijela, socijalnih partnera, civilnog društva i drugih relevantnih dionika ostaje ključno za osiguravanje opće odgovornosti za uspješnu provedbu Unijinih instrumenata financiranja, kao i u kontekstu europskog semestra.

(23) Provedba programa kohezijske politike, koja obuhvaća potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Fonda za pravednu tranziciju (FPT) i Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) u Austriji, brža je od prosjeka EU-a i kad je riječ o odabiru projekata i kad je riječ o plaćanjima. Važno je zadržati postojeći zamah i maksimalno povećati učinak ulaganja na terenu. Austrija u okviru svojih programa kohezijske politike već poduzima mjere za poticanje konkurentnosti i rasta. Međutim, za neka će područja možda biti potrebno dodatno ojačati provedbu, uključujući ona koja se odnose na energetsku učinkovitost i integrirani teritorijalni i urbani razvoj. Bitno je osigurati da se nova ulaganja koja je Austrija utvrdila u svojem preispitivanju fondova kohezijske politike u sredini programskog razdoblja, posebno ulaganja povezana s pet prioriteta iz Uredbe o preispitivanju u sredini programskog razdoblja ([17]), provode brzo i djelotvorno.

(24) Austrija se suočava s izazovima koji se odnose na održivost njezinih javnih financija, tržište rada i razvoj vještina, poslovnu dinamiku i konkurentnost, trajnu ovisnost o fosilnim gorivima i visoke cijene energije.

(25) Unatoč naporima za pojednostavnjenje osnivanja poduzeća i proširenje raspona instrumenata financiranja, nedostatak financiranja rizika i dalje otežava rast inovativnih poduzeća. Lokalna tržišta poduzetničkog kapitala i kapitala za rast i dalje su nedovoljno razvijena u usporedbi s vodećim usporedivim gospodarstvima u EU-u, dok se financiranje *start-up* poduzeća 2025. smanjilo za 56 %, na najnižu razinu od 2019. Nedostaci u financiranju poduzetničkim kapitalom mogli bi se ublažiti planiranom uspostavom fonda fondova za *start-up* i *scale-up* poduzeća i uklanjanjem preostalih prepreka koje institucionalnim ulagačima, kao što su mirovinski fondovi i osiguravatelji, otežavaju ulaganja u dugoročne vlasničke instrumente. Jačanje dopunskog mirovinskog stupa moglo bi doprinijeti i produbljivanju austrijskog tržišta vlasničkog kapitala i mobilizaciji dodatnog kapitala za inovativna poduzeća.

(26) Unatoč visokoj razini ulaganja u istraživanje i razvoj (među prve tri države članice EU-a) prijenos u utržive proizvode i disruptivne inovacije i dalje je ograničen. Europska ljestvica uspjeha u inoviranju za 2025. pokazuje relativno slabu uspješnost austrijskih MSP-ova u inovacijama proizvoda. Kako bi riješila taj problem, vlada je u svojoj industrijskoj strategiji za 2035. najavila mjere za poboljšanje kapaciteta za istraživanje i razvoj te donijela treći Pakt o istraživanju, tehnologiji i inovacijama za razdoblje od 2027. do 2029., s ukupnom financijskom omotnicom od oko 5,5 milijardi EUR. Potrebna je temeljita provedba tih mjera, među ostalim dodatno pojačanom koordinacijom nadležnosti među ministarstvima i praćenjem usmjerenim na učinak, kako bi se osiguralo da se visokom potrošnjom Austrije u području istraživanja i razvoja ostvare utrživi inovacijski rezultati usporedivi s vodećim državama članicama.

(27) Zaostajanje poduzeća u uvođenju naprednih digitalnih tehnologija i dalje je dodatni izazov za rast i produktivnost. Napredak u digitalizaciji austrijskoga gospodarstva i dalje je neujednačen. Osnovni digitalni intenzitet MSP-ova blago je iznad prosjeka EU-a, a uvođenje umjetne inteligencije u poduzeća poprimilo je snažan zamah. Međutim, prihvaćanje drugih naprednih digitalnih tehnologija u poduzećima, posebno računalstva u oblaku i analitike podataka, i dalje je ispod prosjeka EU-a. I dalje su potrebne ciljane mjere za uklanjanje tog jaza, uključujući financijske poticaje, snažniju potporu poduzećima za uvođenje rješenja u oblaku i podatkovnih rješenja te ulaganja u digitalne vještine.

(28) Administrativno i regulatorno opterećenje negativno utječe na poslovno okruženje u Austriji, usporava postupke izdavanja dozvola i od poduzeća iziskuje znatna sredstva za administrativne zadaće. Napredak je postignut u uvođenju potpuno digitalnog postupka registracije poduzeća, ali potrebne su znatne dodatne mjere. Predložena reforma Trgovinskog zakonika mogla bi ubrzati izdavanje poslovnih dozvola i smanjiti administrativno opterećenje, ali za potpunu provedbu potrebna je učinkovita suradnja na lokalnoj, pokrajinskoj i saveznoj razini.

([17]) Uredba (EU) 2025/1914 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2025. o izmjeni uredaba (EU) 2021/1058 i (EU) 2021/1056 u pogledu posebnih mjera za svladavanje strateških izazova u kontekstu preispitivanja u sredini programskog razdoblja.

(29) Nedostatak tržišnog natjecanja u određenim sektorima negativno utječe na austrijske potrošače, što doprinosi višim cijenama. Teritorijalna ograničenja opskrbe negativno utječu na austrijske potrošače jer plaćaju znatno više cijene za identične prehrambene proizvode i proizvode za osobnu njegu. Taj problem dodatno pogoršavaju prepreke ulasku na tržište. Regulatorna ograničenja za određene profesije i pružatelje usluga, primjerice u području niskogradnje, dodatno ograničavaju tržišno natjecanje i stvaraju prepreke, među ostalim za prekogranično pružanje usluga.

(30) Pojavili su se izazovi u smislu priuštivosti stanovanja zbog, među ostalim čimbenicima, sve većih troškova izgradnje i smanjenja ponude novih stambenih nekretnina, zbog čega su novi sudionici na tržištu stambenih nekretnina u nepovoljnom položaju. Preispitivanjem složenih tehničkih standarda poznatih kao „uvriježena poslovna praksa" u cilju smanjenja zahtjeva koji nisu nužni za sigurnost ili energetsku učinkovitost mogao bi se utrti put pametnom pojednostavnjenju kojim se smanjuju troškovi.

(31) Austrija je 2025. poduzela nekoliko mjera za rješavanje problema visokih cijena energije. Uz kratkoročne mjere usmjerene na smanjenje cijena energije za energetski intenzivnu industriju i smanjenje pristojbe za električnu energiju za 2026. donesen je i Zakon o tržištu električne energije. Taj novi zakon predstavlja važnu promjenu u regulatornom okviru austrijskog tržišta električne energije te će doprinijeti povećanju fleksibilnosti energetskog sustava i omogućiti sklapanje ugovora o kupnji energije. Međutim, potpuna i pravodobna provedba Zakona o tržištu električne energije ključna je za postizanje održivih i strukturno nižih cijena. Nadalje, ovisnost zemlje o prirodnom plinu za proizvodnju električne energije u kombinaciji s ograničenom fleksibilnošću nefosilnih goriva i djelomično ograničenim prijenosnim kapacitetom i dalje povećava cijene energije, koje su znatno iznad prosjeka EU-a. Iako se i dalje oslanja na prirodni plin, Austrija je poduzela mjere za poboljšanje energetske sigurnosti diversifikacijom izvora opskrbe plinom.

(32) Austrija nastavlja ostvarivati napredak u prelasku na čistu energiju, ali u 2024. fosilna goriva i dalje su činila više od polovine njezine kombinacije izvora energije. Kako bi ostvarila svoje ciljeve za 2030., Austrija će morati ubrzati tempo proširenja kapaciteta i infrastrukture za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, posebno za energiju vjetra, za koju je 2025. dodano samo 0,2 GW novog kapaciteta. Energija iz obnovljivih izvora činila je 83,9 % proizvodnje električne energije 2025., s visokim udjelom hidroenergije. S obzirom na sezonsku varijabilnost hidroenergije i fotonaponskih sustava, energija vjetra, koja je 2024. činila 11,8 % proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, troškovno je učinkovita dopuna smanjenju potrebe za uvozom električne energije, posebno zimi. Skraćivanje vremena potrebnog za izdavanje dozvola i određivanje dovoljno područja za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora, posebno energije vjetra, bit će ključno za postizanje ciljeva utvrđenih u Zakonu o širenju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i Nacionalnom energetskom i klimatskom planu (NECP). Ubrzavanje nadogradnje i proširenja elektroenergetske mreže, uključujući prekograničnu mrežu, te povećanje skladištenja i dalje su ključni za poticanje prelaska na čistu energiju. Za to su potrebna veća ulaganja i brzina, među ostalim u području izdavanja dozvola, kako bi se dodatna proizvodnja energije iz obnovljivih izvora mogla integrirati u sustav.

(33) Trenutačni tempo dekarbonizacije i dalje je nedovoljan kako bi Austrija ostvarila svoje klimatske ciljeve do 2030. i cilj klimatske neutralnosti do 2040. Emisije stakleničkih plinova smanjile su se 2024. za 3 %, što je znatno sporije nego 2023., a preliminarne procjene upućuju na povećanje emisija 2025. Industrijske emisije nedavno su se smanjile, ali sektor je i dalje energetski intenzivan s visokim emisijama. Trebalo bi dodatno razviti mjere kojima se podupiru dekarbonizacija industrije i razvoj čiste industrijske infrastrukture, uključujući njezino fizičko širenje i regulatorne okvire, s naglaskom na regijama s visokim intenzitetom emisija. Emisije iz prometa smanjile su se 2024., prvenstveno zbog smanjenja teretnog prometa, ali napredak politike i dalje je ograničen. Bit će važno postupno ukinuti subvencije za fosilna goriva i ubrzati elektrifikaciju prometa, uključujući cestovni prijevoz tereta. Daljnje smanjenje emisija ovisit će i o poboljšanju energetske učinkovitosti u industriji, prometu i zgradama, među ostalim regulatornim reformama propisa o najmu i nekretninama kako bi se olakšala obnova zgrada.

(34) Tržište rada suočava se s izazovima u zadovoljavanju potražnje za radnom snagom u kontekstu demografskog starenja i relativno visokog oporezivanja rada i socijalnih doprinosa, koji su među najvišima u EU-u. Zaposlenost se nastavila postupno povećavati, uglavnom zbog povećanja zakonske dobi za umirovljenje žena. Prosječan broj uobičajenih tjednih odrađenih sati i dalje je nizak i iznosio je 35,8 sati (u odnosu na 37,3 na razini EU-a). Stope aktivnosti i zaposlenosti žena 2025. bile su visoke i iznosile 75,1 % odnosno 74,2 %, što je iznad prosjeka EU-a, ali ispod prosjeka stopa koje se odnose na muškarce (82,7 % odnosno 81 %). Međutim, Austrija istodobno ima i jednu od najvećih rodnih razlika u stopi zaposlenosti u nepunom radnom vremenu u EU-u, koja je 2025. iznosila 37,1 postotni bod, pri čemu gotovo polovina svih žena (49,6 %) radi u nepunom radnom vremenu. Visok porezni klin na rad obeshrabruje prelazak s rada u nepunom radnom vremenu na rad u punom radnom vremenu, što doprinosi manjku radne snage i ograničava gospodarski potencijal. Unatoč poboljšanjima u širenju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja pristup i pokrivenost i dalje su neujednačeni među saveznim državama. Glavni su uzroci rascjepkanost sustava upravljanja, financiranje i manjak osoblja. Obvezni okvir kvalitete s jasnim standardima kvalitete mogao bi pomoći u rješavanju problema nejednake kvalitete na lokalnoj razini.

(35) S obzirom na presudnu ulogu ljudskog kapitala u povećanju konkurentnosti i strateške autonomije Unije, Vijeće je 2026. državama članicama preporučilo da poduzmu mjere za hitno prevladavanje strukturnih izazova povezanih s ljudskim kapitalom u području vještina, obrazovanja i osposobljavanja, koji koče konkurentnost. Preporuke za pojedinu zemlju upućene Austriji 2026. mogu doprinijeti provedbi Preporuke Vijeća o ljudskom kapitalu u Uniji.

(36) Manjak radne snage počeo se smanjivati, ali je i dalje na relativno visokoj razini. Nedostatak vještina i regionalna neusklađenost i dalje otežavaju zapošljavanje kvalificiranih obrtnika na radnim mjestima za koja su potrebne kvalifikacije srednje razine. Visoke stope slobodnih radnih mjesta u nekim regijama u suprotnosti su s relativno visokom nezaposlenošću u drugima. Prepreke regionalnoj mobilnosti radne snage uključuju razlike u cijenama najma, dostupnosti socijalnog stanovanja i dostupnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu mlađu od tri godine. Sustav strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, unatoč tome što je dobro razvijen, suočava se sa sve većim izazovima. Oko 24 500 budućih pripravnika 2025. nije moglo pronaći zaposlenje, a mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) suočavaju se s velikim izazovima. Zabrinjava i kvaliteta osposobljavanja, uključujući upotrebu digitalnih alata.

(37) Rezultati zapošljavanja i dalje su slabi u usporedbi s prosjekom EU-a za starije osobe, niskokvalificirane radnike i osobe migrantskog podrijetla. Nedavne reforme za povećanje zaposlenosti uključuju potporu ponovnom zapošljavanju starijih dugotrajno nezaposlenih osoba, stroži pristup prijevremenom umirovljenju, uvođenje djelomične mirovine i najavu poreznih poticaja za rad nakon zakonske dobi za umirovljenje. Međutim, politike integracije na tržište rada za osobe migrantskog podrijetla i niskokvalificirane tražitelje zaposlenja i dalje su nedostatne. Pojačanim radom na usavršavanju i prekvalifikaciji, zajedno s boljom koordinacijom buduće strategije za cjeloživotno učenje do 2040. između saveznih država i savezne razine, mogle bi se dodatno poboljšati osnovne vještine i povećati integracija obiju skupina na tržište rada.

(38) Socijalna situacija u Austriji pogoršala se 2025. te se povećao udio osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Niski dohoci rasli su sporije od prosječnih, a učinak socijalnih transfera na smanjenje siromaštva postao je manje djelotvoran. Djeca su bila nerazmjerno pogođena, pri čemu je četvrtina djece izložena riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti (AROPE), što je povećanje od 3,5 postotnih bodova u odnosu na 2024. i iznad prosjeka EU-a. Razine AROPE povećale su se i među osobama s niskim kvalifikacijama i osobama rođenima izvan EU-a. Unatoč nedavnim reformama i dalje postoji potreba za poboljšanjem pristupačnosti i primjerenosti tečajeva osposobljavanja za osobe migrantskog podrijetla i niskokvalificirane osobe. Konkretno, dovoljnim brojem tečajeva njemačkog jezika poboljšala bi se zapošljivost. Osim toga, mnogi radnici iz trećih zemalja imaju kvalifikacije veće od potrebnih (45,4 % u 2025.) u usporedbi s Austrijancima (23 %) i drugim državljanima država članica EU-a (32,2 %) jer Austrija trenutačno nema standardizirani nacionalni sustav za priznavanje stranih kvalifikacija. Bržim i ujednačenijim priznavanjem kvalifikacija mogao bi se mobilizirati nedovoljno iskorišten potencijal na tržištu rada, unaprijediti integracija migranata te bi se moglo doprinijeti smanjenju rizika od siromaštva.

(39) Austrija se i dalje suočava s izazovima u povećanju razine osnovnih vještina. Otprilike svaki četvrti učenik nema osnovne vještine, a taj je udio znatno veći među učenicima u nepovoljnom položaju i onima migrantskog podrijetla. Austrija ne ostvaruje cilj za europski prostor obrazovanja od manje od 15 % slabih rezultata do 2030., a bilježi i velike socioekonomske i regionalne razlike. Rano napuštanje školovanja sve je češće, posebno među učenicima u nepovoljnom položaju koji su rođeni u Austriji i onima migrantskog podrijetla. Obrazovni ishodi u saveznim državama i dalje su neujednačeni, a stalni manjak nastavnika i osoblja ograničava kapacitete za poboljšanje ishoda učenja. Zadržavanjem mladih u općem obrazovanju sustavnim praćenjem, ciljanom potporom kojom se kombiniraju osnovne vještine i učenje jezika, rješavanjem problema nedostatka nastavnika i osoblja te promicanjem uključivog osposobljavanja nastavnika i fleksibilnih načina pružanja druge prilike mogle bi se poboljšati integracija, zapošljivost i socijalna kohezija. Kako bi odgovorila na te izazove, austrijska vlada utvrdila je važne mjere, kao što je program „Chancenbonus”.

(40) Imajući u vidu blisku međusobnu povezanost gospodarstava država članica europodručja i njihov zajednički doprinos funkcioniranju ekonomske i monetarne unije, Vijeće je u 2026. državama članicama europodručja preporučilo da poduzmu djelovanja, među ostalim u okviru svojih planova za oporavak i otpornost, u cilju provedbe Preporuke o ekonomskoj politici europodručja 2026. Kad je riječ o Austriji, preporuka br. 1 doprinosi provedbi prve, druge, treće i pete preporuke za europodručje, preporuka br. 2 doprinosi provedbi četvrte preporuke za europodručje, preporuka br. 3 doprinosi provedbi sedme, devete i jedanaeste preporuke za europodručje, preporuka br. 4 doprinosi provedbi sedme preporuke za europodručje, a preporuka br. 5 doprinosi provedbi pete preporuke za europodručje,

PREPORUČUJE da Austrija u 2026. i 2027. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Nastaviti se pridržavati maksimalnih stopa rasta neto rashoda koje je Vijeće preporučilo 8. srpnja 2025. s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita i pritom iskoristiti fleksibilnost na temelju nacionalne klauzule o odstupanju koju je aktiviralo Vijeće. Povećati ukupnu potrošnju za obranu i sigurnost te povećati pripravnost, u skladu s točkom 53. zaključaka Europskog vijeća od 19. ožujka 2026., i pritom osigurati održivost duga i učinkovitost potrošnje te postupnu prilagodbu proračuna u skladu sa strukturno većom potrošnjom za obranu. Osigurati da mjere poduzete za ublažavanje posljedica povećanja cijena energije budu privremene i usmjerene na zaštitu ranjivih kućanstava ili zadovoljavanje potreba energetski intenzivnih poduzeća, održavaju poticaje za uštedu energije i da je njihov fiskalni trošak u skladu s obvezama koje proizlaze iz fiskalnog okvira EU-a. Nastaviti provoditi reforme i ulaganja na kojima se temelji produljeno razdoblje prilagodbe u skladu s preporukom Vijeća od 8. srpnja 2025. Poduzeti odlučne mjere za očuvanje održivosti javnih financija, među ostalim poboljšanjem fiskalne održivosti sustava zdravstvene zaštite, dugotrajne skrbi i mirovinskog sustava te racionalizacijom bolničke infrastrukture, poboljšanjem troškovne učinkovitosti zdravstvene i dugotrajne skrbi, jačanjem digitalizacije i prevencije bolesti radi bolje kontrole rashoda i znatnim povećanjem stvarne dobi za umirovljenje. Pojednostavniti i racionalizirati fiskalne odnose i nadležnosti na svim razinama vlasti te osigurati jasnu usklađenost nadležnosti za financiranje i potrošnju. Poboljšati strukturu poreza na fiskalno neutralan način kako bi se smanjio visoki porezni klin na rad.

2. Osigurati kontinuitet reformi i ulaganja koji se provode u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Održati zamah u provedbi programâ kohezijske politike, na temelju, ovisno o slučaju, preraspodjele na strateške prioritete i fleksibilnosti dogovorenih u kontekstu preispitivanja okvira kohezijske politike u sredini programskog razdoblja.

3. Promicati poslovnu dinamiku te osnivanje i rast mladih poduzeća, među ostalim osiguravanjem boljeg pristupa rizičnom kapitalu i kapitalu za rast, olakšavanjem ulaganja institucionalnih ulagača i jačanjem dopunskih mirovinskih programa. Poboljšati pretvaranje visokih razina ulaganja u istraživanje i razvoj u utrživa rješenja i pojačati upotrebu naprednih digitalnih tehnologija u poduzećima. Pojednostavniti propise i smanjiti administrativno opterećenje, posebno za MSP-ove, među ostalim ubrzavanjem postupaka izdavanja dozvola. Ukloniti regulatorne prepreke u uslužnom sektoru i ojačati tržišno natjecanje kako bi se snizile cijene. Riješiti pitanje visokih troškova izgradnje.

4. Provesti Zakon o električnoj energiji, poboljšati fleksibilnost energetskog sustava i poticati ugovore o kupnji energije. Poboljšati energetsku učinkovitost, smanjiti ukupnu ovisnost o fosilnim gorivima i ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora i potrebne infrastrukture, posebno pojednostavnjenjem postupaka izdavanja dozvola i uspostavom namjenskih područja za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora. Dodatno smanjiti emisije, posebno u prometnom sektoru, i unaprijediti dekarbonizaciju industrije, posebno u regijama s visokim intenzitetom emisija.

5. Stvoriti poticaje za povećanje ukupnog broja odrađenih sati i sudjelovanja žena na tržištu rada u punom radnom vremenu, među ostalim poboljšanjem okvirnih uvjeta i osobito kvalitete i dostupnosti usluga skrbi o djeci. Riješiti problem nedostatka kvalificiranih radnika i smanjiti regionalne razlike, među ostalim poboljšanjem rezultata na tržištu rada za starije radnike i za skupine u nepovoljnom položaju kao što su osobe migrantskog podrijetla, među ostalim priznavanjem njihovih kvalifikacija. Podignuti razinu osnovnih vještina, počevši od rane dobi.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. srpnja 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

S. HARRIS